

# DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

**ELŐFIZETÉSI ÁR:**  
**Helyben:** Vidéken:  
 Egy óra 1 kor Egy óra 1 kor. 50 fill  
 Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő  
**Dr. HEGEDŰS LORÁNT,**  
 Kiadók és laptulajdonosok  
**HOFFMANN és KRÖNOVITZ.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**DEBRECZEN,**  
 Piac-utca 49. szám.

## A munkapárt beszámoló

Debrecen, július 16.

Még hirdetik a valótlanítást, hogy nincs munkapárti beszámoló és nem lesz s ime egyszerre megérkezik többnek, közük annak a híre is, amelyet Beöthy Pál, a képviselőház egyik alelnöke mondott el kerületében A Ház alelnöke sorra járja kerületének községeit s némely helyütt rövidebb s a nagyobb gócpontokon nagyszabású előadással világosítja fel a népet a történet eseményekről.

Az első ilyen nagyszabású nyilatkozat tulajdonképpen az egész országnak szól mind tartalmánál, mind az elmondójának egyéniségénél fogva.

Beöthy Pál a közelmúltban történelmi nevezetességű eseményeiben jelentékeny szerepet játszott. A béketárgyalások meghiusultával s a Návay lemondásával támadt nehéz és és kényes helyzetben, amikor élő volt, hogy az ellenzék a Ház új elnökének megválasztását a házszabály ellenére lehetetlenné teszi, az ő kezében volt az elnöki hatalom. Rajta állott, az ő higgadságán, öntudatosságán s erélyén múlt, sikerül-e a parlamenti rendtagadásnak fejtelenné tenni a parlamentet, sikerül-e a házszabályok nyílt parancsával szemben rövidebb vagy tán hosszabb időre is megobstruálni az elnökválasztást: Tisza István gróf megválasztását. És Beöthy Pál ebben a ritka nehéz pillanatban, amelytől annyian meghátráltak volna, ritka sikerrel állott helyt. Nem volt erőszakos, nyugalma egy pillanatra sem hagyta el. De nem is volt gyenge s ez által elérte, hogy a házszabályok parancsoló rendelkezéseknek és egyben a többség akaratának, elég tétett. Ez volt az első nagy ütközet az obstrukció sárkányával s Beöthy volt az, aki ebben az ügyben a többségi akaratot, a házszabályt és az igazságot diadalra vitte.

Választói a Ház alelnökét nagy melegséggel fogadták, felvilágosításait figyelemmel hallgatták s azok alapján változatlan bizalmukról biztosították őt és a képviselte politikának vezéreit, Lukács László miniszterelnököt és Tisza István grófort egyaránt. Az érdemes politikus erre a fogadtatásra nemcsak közelmúlt szereplésével, hanem magával a beszámoló beszéddel is méltán rászolgált.

Milyen más ez a beszéd, mint az ellenzéki beszámolók. Semmi durvaság, semmi jelszavas levegőbebeszélés. Minden mon-

datban a felelősség tudata és érzése. Az ellenfelet szigorúan bírálja, nem kiméli, de — nem bántalmazza. Válogatós a fegyverekben s még akkor sem él vissza az ellenfél gyengeségével, amikor arra provokálva van. Ez a beszámolóbeszéd izelítő a további munkapárti beszámolókból, amelyek harcosak lesznek, de nem durvák, a mint-hogy az igazságnak, a jó lelkiismeretnek nincs szüksége nyers eszközökre, hogy hatást érjen és érvényesüljön.

A békének komoly óhajta és reménye az, mely elsősorban ötlük fel a fejtegetéseiben. A békének és a — rendnek óhajta. Éppen ezért az ellenzékkel szemben való lojalitás és az őszinte békekedv mellett megszólal az az eltökéltség is, hogy a parlament rendjét újra kockára bocsátani nem fogják. Annál kevésbé, mert a kormány és pártja folytatni akarják a munkát a köz javára: tető alá akarnak hozni néhány elmaradt, de sürgős közjóléti javaslatot s meg akarják végre alkotni a koalíció által elmulasztott általános választójogi reformot. Beöthy alelnök általánososságban nyilatkozik csak a reformról, de beszédéből is megállapítható, hogy az őszszel beterjesztendő törvényjavaslat valóban demokratikus és liberális s a munkásság jogos igényeit kielégítő lesz. A munkásság parlamenti képviselőt meg egyenesen olyanul állítja be, mint amely politikai és társadalmi szükségesség.

Nem csoda, ha ilyen prespektiva megnyugtatólag hat a lelkekre és elmosza az ellenzék féktelen izgatásainak nyomait. — Eddig sürgették a munkapárt beszámolását. De azt hisszük, mire teljes lesz a beszámoló sora, legjobban az ellenzék bánja meg azt. Ha csak be nem válik a Beöthy Pál bizakodása, hogy addigra — magába száll.

**HARC A TRÓNÖRÖKÖS KÖRÜL.** A napokban egy olasz világnap, most pedig a „Berliner Lokalanzeiger“ közöl érdekes hírt a bécsi udvari intrikákról. Az illető lap többek között azt is felemlíti, hogy Jenő főherceg, aki lovassági tábornoki rangjáról is le akart mondani és aki minap egy évi szabadságot kapott, azért távozik a hadseregből, mert *nem helyesli, hogy az uralkodó a maga katonai jogainak már igen nagy részét át ruházza a trónörökösre.* Ezért vált meg a katonai szolgálattól, fivére *Károly István* főherceg is ezért készül nyugalomba, legközelebb harmadik fivére, *Frigyes* főherceg is. Sőt nem akar már tovább szolgálni *Lipót* főherceg, a királyság felügyelője sem.

## Debreczen város százhusz milliós kötvénykibocsátása

### A jog és pénzügyi bizottság üléséből

Annak a hatalmas programnak tárgyalását, amelyet a tanács fölveendő újabb nagykölcson alapjául és tájékoztatásul készített, ma folytatta a jog- és pénzügyi bizottság, a mely több változtatással a szükséges összeget 65300000 koronában állapította meg. A tárgyalásról tudósításunk a következő:

#### Utcaburkolás és városrendezés.

Jelen voltak az ülésen Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöklete alatt Magoss György dr. főügyész, Aczél Géza főmérnök, Csanak József, Fejér Ferenc dr., Kardos László, Kernhoffer József, ifj. Schwarcz Vilmos, Tóth István, Vásáry István dr. jegyző.

A bizottság elsősorban az utcák burkolására fölvetett 5000000 koronás tételt tárgyalta a bizottság, amelyre vonatkozóan bővebb indokolást kívántak. A főmérnök ezt az indokolást most be is terjesztette s a bizottság ezt el is fogadta.

A városszabályozási tervre szintén öt millió koronát vett föl a program. Erre vonatkozóan is a főmérnök adott bő, kimerítő jelentést, amely szerint különösen a Piac-utcával parallel utcák megnyitása s a Csapó-utca kiszélesítése az elsőrendű szükség.

A szabályozásra vonatkozóan a programban a tanács a következő előterjesztést tette:

A város szabályozási tervének helyes keresztülvitele igen fontos és nehéz feladatot képez. A 137-8256—1911. bkgv. sz. határozat kimondta, miszerint az egy, a város és a helybeli pénzintézetek közreműködésével meg alakítandó részvénytársaság feladatát fogja képezni, amelyben a város 800000 korona részvény jegyzésével vesz részt. A m. kir. belügyminiszter azonban ide vonatkozólag nehézségeket lát fennforogni és a közgyűlési határozatnak több irányban átdolgozását kívánja. Minthogy pedig a közgyűlés a Szent-Anna-utca elejének kiszélesítését már elhatározta és több ízben kifejezte azon óhaját is, hogy a Piac-utcának a párhuzamos utcák mentesítése érdekében a párhuzamos utcák mielőbb megnyitassanak és hogy az igen nagy forgalmu Csapó-utca egyenes irányban meghosszabbíttassék és minthogy szükséges az, hogy a városnak ugy ezen célok megvalósítására, valamint egyáltalában ezen fontos városi érdek keresztülvitelére az anyagi eszközök rendelkezésére álljanak: ezen címen a lehető legmérsékeltőbb számmal javaslatba hozunk 5000000 koronát.

Nem kívánjuk azonban eleíteni ezáltal a részvénytársaság alakításának eszméjét és mindent megkivánunk tenni abban az irány-

## A Pilseni Sörház

kellemes, hűvös helyiségeiben Piac- és Kossuth-u. sarkán. Naponta négyféle sör csapolás. Zóna reggeli különlegességek. Kifűző Magyar és Francia konyha. Bel- és külföldi borok dus választékban. Mindennap zeneestély.

ban, hogy az mielőbb létesüljön és a városrendezés házipénztárunk minél kevesebb megterhelésével fogantasszassék.

#### A Nagyerdő parkirozása, kerítészet, fürdő, gazdasági berendezések.

A nagyerdőnek, mint egyedüli üdülőkörhelynek rendbehozására, a parkszerű rész jókarban tartására, jégpálya és uszoda költségeire a javasolt 500000 koronát elfogadja a bizottság. E kérdésnél Kernhoffer József és Fejér Ferenc dr. szólaltak fel s helyeselték különösen a Nagyerdő rendbehozatalát, amely s annak parkja ma igen elhagyatott s nem felel meg a közönség igényeinek.

Hozzászólás nélkül fogadta el és helyeselte a bizottság a következő tetteket: A Nagyerdőn egy vígadó építése 400000 koronával, amire azért van szükség, hogy a közönségnek legyen egy szórakozó helye s hogy idővel a fővárosi mintára kifejlődhessék a városliget. Új higiénikus nagyerdei fürdőház, ebben hidegvízgyógyintézet, az épületben a nyaraló s kurát használó közönségnek egy-két szobás lakások építésére 1000000 koronát vettek föl. Új köztemető és krematórium létesítésére 1200000 koronát irányoztak elő. Városi kertészet létesítésére 150000 koronát. Vásárcsarnok létesítésére 2600000 koronát. A laktanyákra vonatkozó tételt külön ismertetjük. Szükségesnek látja s helyesnek a tanács előterjesztését az iránt, hogy a város birtokain 3000000 koronával gazdasági épületeket emeljenek, mert ezek teszik csak lehetővé a szakszerű gazdálkodást és iövedelmezővé teszik a birtokokat.

#### Közegészségügyi intézmények. Közvágóhid.

Ugyancsak helyeslően fogadta el a bizottság a tanácsnak ama javaslatát, hogy a szennyvíztisztító telep s ennek gazdasági berendezésére 790000 koronát, a kataszteri költségek előlegezésére 400000 koronát, a kórházi barak építésének utólagos költségeire 24000 koronát állapítson meg a programban a közgyűlés. A közvágóhid modern fejlesztésére kell még 363310 korona 36 fillért, e tételt a bizottság elfogadta, valamint azt a 300000 koronás tételt is, amelyet a tanács nagymarhák, lovak vágására szükséges építésére és nagyobb víztorony létesítésére kíván fordítani.

#### Népióléti intézmények.

Egyhanguan, hozzászólás nélkül fogadta el a bizottság a népióléti intézményekre fölvetett tetteket. Ezeket a tanács a következők-

## Szuggeszció

Irta: Csehov Antal.

Nem voltam több 22—23 évesnél, midőn feleségemet halálosan megszerettem. Utólag szívesen felfofoznám magamat, amiért ily fiatalon házasodtam, de akkor nem tudom, mi történt volna velem, ha Natassa kikoszaraz! Szerelmem őszinte volt, egészen olyan, amint regényekben leírják: örült, szenvedélyes és gyengéd. A boldogság megfosztott nyugalmamtól és a legnagyobb izgatottságban tartott. Már pedig a boldog emberek unalmasok. Ilyen voltam én is. Mindenkit boldogságom, szerelmem elbeszélésével untattam, amit most már igazán szegyenlek.

Akkor egy fiatal ügyvéd is jó barátaim közé tartozott, aki később Oroszország leg-híresebb jogtudósa lett. Abban az időben hetenként legalább egyszer-kétszer felkerestem és filozóftáltunk.

Egy ilyen alkalommal azt állítottam, hogy a védőügyvédnél nincs hálátlanabb pálya. Be akartam bizonyítani, hogy a tanuk kihallgatása után, az államügyész, valamint a védőügyvéd is nélkülözhető. Egyikükre sincs szükség, mert csak zavart okoznak.

Az én ügyvédem aztán azt bizonyította be, hogy én még fiatal és nagyon ostoba vagyok és nem értem a dolgokat. Az ő véleménye az volt, hogy jogi elméleteket csak úgy lehet kellőleg megérteni, ha lelkiismeretes és szakavatott egyének világitják meg.

ben vette föl a programba: A város különböző három pontján, modern követelményeknek, közegészségnek megfelelő, olesó, tiszta munkásbérházak építésére 900000 koronát. Emellett azonban kijelenti a tanács, hogy ezekben a szükséglakásokat is akarja létesíteni. Külföldi mintára létesítendő népszálló költségeire 1000000 koronát s két népfürdő építésére 200000 koronát.

Az általános csatornázás költségeire, a melyek 3908086 korona 94 fillérré rugnak s amelyből 3070604 korona 56 fillért kifizettek, kell még 837482 korona 38 fillér. A tételt a bizottság elfogadta. A vízvezeték 2000000 koronás költségeiből még fedezetlen összegre 1274204 korona 65 filléres tételt szintén elfogadta a bizottság. Itt még beiktatták az új laktanyák esetleges csatornázási és vízvezeteki építkezésekre 500000 koronát.

#### Kölcsön visszafizetések.

Elfogadta a bizottság a tanács javaslatára a következő tetteket: Az egyházi és iskolai segélyekből fönnálló összegre 109554 korona 84 fillért, a gazdasági ismétlő iskola költségeiből fönnálló összegre 42903 korona 77 fillért, a Piac-utcai bérház kölcsönének kifizetésére 1500000 koronát, a város közönségének a katonabeszállásolás terhéül való mentesítése végett épített barakok kölcsönének megfizetésére 315000 koronát, az 1911-ben fölvetett függőkölcsön megfizetésére 1000000 koronát, a Piac-utca 11-136 számú ház kölcsönvett vételárára 157000 koronát, egyéb kölcsönök visszafizetésére 856944 korona 91 fillért, előre nem látható költségekre és a kölcsön költségeire s árfolyamvesztésekre 8000000 koronát.

Itt föl szólalt Aczél Géza főmérnök s megjegyezte, hogy a vegykísérleti állomás létesítésére is egy összegről kellene gondoskodni. A bizottság azonban kimondta, hogy az erre esetleg szükségessé váló összeget az előre nem látható kiadások tetteiből kell majd fedezni.

Fölvette a bizottság még az ügyvédsi és bírói internátus céljaira megszavazott 40000 koronát s a Hortobágyon, a csunvaföldön lé-

Ezek után a kölcsön szükséglet összegét tesítendő csatornázásra 500000 koronát, 65300000 koronában állapították meg.

#### Fedezet és fölhatalmazás.

A fedezetet azután a bizottság 1784000 koronában állapította meg s hozzájárult a tanács amaz előterjesztéséhez, hogy a közgyűlés adjon fölhatalmazást a tanácsnak a következőkre:

A tehetség pedig olyan elementáris erő, mely köveket képes porrá morzsolni. Nagy ész ellen küzdeni ép oly lehetetlen, mint pislogás nélkül napba nézni, vagy feltartóztatni a vihart. Egyetlen ember meggyőzhet ezeket. Külömben miként volna fölényve az eszesnek, az ostobák ést udatlanok felett?

De én megmaradtam állításom igazánál és még inkább igyekeztem bebizonyítani, hogy a meggyőződés erősebb a tehetség-nél.

— Beszéljünk kissé rólad! — mondta az ügyvéd. — E percben szentül hiszem, hogy menyasszonyod angyal s hogy az egész városban nincs nálad boldogabb halandó! S mégis azt állított, számomra 20—30 perc elég, hogy te ehhez az asztalhoz üll és megírjad arádnak a lemondó levelet.

Felkacagtam.

— Ne neved, mert komolyan beszélek! — jegyezte meg barátom. — Ha akarom, husz perc múlva boldog leszel arra a gondolatra, hogy nem kell megházasodnod. Én ugyan nem vagyok valami nagy tehetség, de te sem tartozol az erősek közé!

— Nos, kísérsd meg! — ugy, a világba beszéltem! Te jó pajtásom vagy, tehát kegyetlenség volna tőlem, ha kísérleteznék veled!

Ezzel leültünk a reggelihez felterített asztal mellé. A bor, Natassánál időző gondolataim, szerelmem, ezek együttvéve egész lényemet boldogsággal töltötték el.

Tárgyaljon a tanács bel- és bülföldi nagyobb, garanciát nyújtani tudó pénzintézetekkel egy községi kötvények, mint jelzálog alapján nyerendő kölcsön megszerzése iránt s a közgyűlés már most kérje a pénzügyminisztert, hogy a 120 millió értékű kötvénykibocsátási jogra vonatkozó törvényjavaslatot nyújtsa be s egyben kérje, tekintettel arra, hogy a befektetések legnagyobb része közjóléti, kultur és katonai célokat szolgál, a bélyegmentességet.

#### A munkásházak.

Elfogadásra ajánlja a bizottság a munkásházak építése ügyében kiküldött bizottság jelentését, amely szerint a munkásházépítő részvénytársaságnak 35 hold területet holddanként számított bérért átengedi. A társaság fizet az első tíz évben holdanként 60 koronát, azután tíz évenként emelkedő bért ad, míg a bérösszeg holdanként 140 koronát el nem ér.

A József királyi herceg-szanatóriummal a Debreczenben építendő sanatórium ügyét levették a napirendről, mert a szerződéstervezetet nem adták ki a főügyésznek. Ugyancsak levették a napirendről az Erdélyrészi Mész Egyesület kérését: jutalom adományozása iránt.

Végül a bizottság Aczél Géza bő ismertetése és indokolása után elfogadásra ajánlja, hogy a közgyűlés a vágóhid kibővítésénél fölmerült 68000 koronás többletet adja meg.

## Beöthy László a terveiről

### A kereskedelemügyi miniszter nyilatkozata

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter a nyári szünidő alatt is a fővárosban tartózkodik, hogy elvégezze, vagy előkészítse mindazokat a nagy dolgokat, amelyek elintézésre várnak.

Programjáról egy újságíró előtt ma nyilatkozatot tett, amelyből közöljük a következőket:

— Az 1913. évi költségvetéssel készem vagyok. Most elsősorban a folyó ügyek között fölmerült restanciák elintézésére kerül a sor, azután a legelső nagyobb munkálat; a fővárosi pályaudvarok rendezése.

— Nos, miért nem kezdted meg a kísérletet? — fordultam hozzá. — Most már én kívánom.

Az ügyvéd bosszus képet vágott. Világosan meglátszott rajta, hogy untatom.

— Tudom, — vette fel a szót — hálás lennél és megmentődnék mondanál, ha sikerülne a kísérlet. De a leányra is gondolkunk kell. Ó szeret és nagyon szenvedne, ha viszályozná! . . . Gyönyörű menyasszonyodért valóban irigylek!

Az ügyvéd mély sóhajjal megivott egy pohár bort s ezel elmerült Natassa szépségének dicséretében. Rendkívül tehetsége volt ahhoz, hogy élénk színekkel ecseteljen valamit.

Szavai örömmel töltötték el.

— Sok nőt ismertem már életemben, — folytatta, — de baráti szavamra mondom, a te Natália Andrejevna drágagyöngy, páratlan leány mindazok között! . . . Ugyan nem tagadhatom, neki is vannak hibái, sőt sok hibával bír, — de egyénisége elragadó!

Es ekkor elkezdett menyasszonyom hibáiról beszélni. Most már tudom, általában beszélt az asszonyokról és azoknak hibáiról, de akkor azt hittem, hogy mindaz Natassára vonatkozik. Elragadtatással sorolta fel kis, pisze orrát, hangos felkiáltásait, rekedt nevetését, keresettségét, és mindazt, ami nekem legkevésbé tetszett nála. Szerinte ez mind vonzó, kedves és redeti volt. Azután anélkül, hogy észrevettem volna, —

Arra a kérdésre, hogy a személyi tarifának milyen hatása volt, ezeket mondta:

— Különösebb hatás nem volt észrevehető, csak az I. osztályú utasok száma csökkent, ami a másodosztályú utasok számának szaporodását eredményezte a múlt évi hasonló időszak utasai számához hasonlítva. Az is érdekes, hogy az életbeléptetést megelőző három napon olyan torlódás volt a keleti pályaudvaron, aminőt azelőtt soha nem tapasztalhattunk. Három nap alatt 150.000 ember utazott el a keleti pályaudvarról, vagyis mindennap átlag 50.000 ember.

A Duna-Tisza csatorna tervekről ezeket mondta:

— Természetesen szeretném ezt a kérdést is minél előbb napirendre tűzni, azonban egész őszintén szólva, előbb az államvasutak teljesítő-képességét kívánom emelni. Amely különböző irányból támasztanak ez iránt — elismerem — jogos igényt, hogy a Duna-Tisza-csatorna kérdésével csak azután tartom szükségesnek foglalkozni, ha az államvasutak fejlesztése érdekében már minden lehető elkövettem.

Előkészület alatt elsősorban az utitörvény. Ennek a tervezetén történik egy s más irányban átdolgozás, de azt hiszem, hogy azért őszintén már be lesz terjeszthető. Sürögnek találok a vasárnapi munkaszünet rendezéséről szóló javaslat beteriesztését is, sőt a kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyairól szóló törvényjavaslat is az elsősorban a parlament elé kerülendő törvényjavaslatok között lesz.

A politikára vonatkozóan csak annyit fejeztem meg, hogy tudomása szerint a vári szünet alatt nem igen történik változás.

## A mayerlingi dráma

### Crispi emlékiratai Rudolf trónörökös haláláról

Francesco Crispi, volt olasz miniszterelnöknek most jelentek meg az emlékiratai Rómában és ebben egy hosszabb fejezetben foglalkozik néhai jó Rudolf trónörökösünk halálával. Crispi ugyanis az időben — huszonhárom évvel ezelőtt — éppen miniszterelnök volt és így hivatalos jelentést kapott Bécsből, az olasz nagykövettől a mayerlingi katasztrófáról, amelyet még ma is sürri homály föd 1939-ig, ameddig a király rendelkezésé-

szavai átcsaptak az atvai tanácsok felé, később pedig a megvetés hangjába. Figyelemmel hallgattam őt, azzal a meggyőződéssel, hogy egy és ugyanazon szónak ezer értelme és árnyalata van. Minden a hangsúlyozástól és a mondatkötéstől függ!

Igy elhittem még azt is, mikor könnyelt szemekkel állította, hogy nagy tehetségemmel az életben kiváló szerepet vagyok hivatva játszani s hogy ha célt nem érnek, csakis szomorú házasságom lesz a gát.

— Kedves barátom! — kiáltott fel és erősem megszorította kezemet — az Istenért még mielőtt nem leszk ésőn, gondold meg, hogy mit cselekszel! . . . Az Ég oltalmazzon e helyrehozhatatlan, szerencsétlen lépéstől! Barátom, ne fecsérelj el ifjuságodat!

Elhiszik-e, vagy sem, de alig néhány perc múlva már ott ültem az íróasztal előtt menyasszonyomnak megírtam a lemondó levelet. Kimondhatatlan megkönnyebbülést éreztem arra a gondolatra, hogy még jóvátehetem a hibámat. Levelemet azután már csak utközben zárta le, mialatt a gyűjtőszekrény felé rohantam. Az ügyvéd elkísért.

— Kitűnő! . . . Pompás! — dicsérgetett, miután a Natassának címzett levél eltűnt a szekrény mélyében. — Szívvel gratulállok! Helvetted is örülök!

Alig tettünk vagy tíz lépést, barátom ismét megszólalt:

— Természetes, a házassátnak is meg-

ből a tragédiára vonatkozó iratokat nem lehet felbontani és nyilvánosságra hozni.

Ezt a homályt azonban most oszlatni kezdi Crispi emlékirata, amely leközi az olasz nagykövet két jelentését, amelyből közöljük a következőket:

1889. január 30-án, egy szerdai nap reggelén a mayerlingi vadászkastély hálószobájában, az ágyon halva találták Rudolf trónörökösöt, homlokán lövő seb volt, mellette pedig a 18 éves Vecsera Mária bárónő holtteste feküdt. Ugy látszott, hogy kettős öngyilkosság történt. A boncolás megállapította, hogy a fiatal hölgy nem volt érintetlen, de terhes állapotban sem volt.

Rudolf a megelőző év tavaszán ismerkedett meg a bárónővel, nyílt titok volt Bécsben, hogy Rudolf megszakította az érintkezést Stefániával és engedelmet kért királyi atyjától, hogy nejétől elváljon és nőül vegye a bárónőt. A király természetesen hallani sem akart erről.

Január 27-én estély volt a Reuss hercegi párnál és azon ott volt a király, a trónörökös és a Vecsera-család is. A vacsora folyamán a trónörökösrel közölte vele a bárónő, hogy találkozni óhajt vele a mayerlingi kastélyban. Másnapra, január 28-ikára, vadászatot rendezett a trónörökös Mayerlingben és meghívta arra sógorát, Filöp szász-köburg-góthai herceget és Hoyos grófot. A délután folyamán odaszökött Vecsera Mária bárónő is, a kinek eltűnéséről családja a bécsi rendőrségen is jelentést tett.

A trónörökös és a bárónő együtt töltötték az éjszakát. Reggel, keddi napon, Rudolf nem vett részt a vadászatban s nem ment el a délutáni udvari ebédre sem, hanem Filöp herceg útján kimentette magát. A keddi éjszakát is együtt töltötte Rudolf és Vecsera bárónő, akit eszi multságukon a trónörökös kedvenc fiakkerosa, Bratfisch szórakoztatott kuplék éneklésével.

Ennek az éjjelnek virradatán látszódtott le a dráma: a szerelmesek kettős öngyilkossága. Minden jel arra mutat, hogy a trónörökös először a bárónőt lötte agyon, noha az sincs kizárva, hogy a bárónő önkézevel vett véget életének; a tény az, hogy a leány halt meg először.

A dráma egyik szomorú epizódja, hogy a trónörökös erdésze, egyúttal bizalmasa és a viszony ismerője, öngyilkos lett. Holttestét Badenben helyezték el örök nyugalomra. — Ez a körülmény nagyban hozzájárult annak a mesének a terjesztéséhez, amely szerint a trónörökösöt egy erdőcsösz, vagy vadász lőtte agyon.

vannak a maga előnyei! Én például, rajongók a házassátnak és eszményképem a boldog házasság!

Ezzel az agglégény szomorú életét és a magány sivárságát kezdte ecsetelni. Lelkesülten beszélt jövődéli feleségéről, a családi élet örömeiről, még pedig oly őszinte, oly igaz meggyőződéssel, hogy mire ismét lakására értünk, vigasztalhatatlan kétségbeesés vett rajtam erőt.

— Mit művelsz velem, te szerencsétlen ember? — kérdeztem keserű hangon. — Miért engedted megírom azt az átkozott levelet? Hiszen én szeretem, örültem szereltem Natassát! . . .

Most már borzadtam tetemtől és eljárasomat érthetetlen örültségnek minősítettem. Nem is képzelhetek erősebb lelkifurdalást, mint aminő akkor elfogott. Ha e pillanatban egy olyan jólelkű ember akad, aki kezembe pisztolyt ad, fejembe gondolkodás nélkül golyót röpítek.

— Most már elég a tréfából! — szölt mosolyogva az ügyvéd, mialatt megvereggette vállamat. — Legyen vége a zokogásnak. Natália Andrejevna nem fogja megkapni a levelet. Nem te, de én írtam címet a borítékra és gondom volt rá, hogy az saít címeme szöjön! . . . Az egész csupán ugratás és tanulság volt számodra, hogy ne vitatkozzál olyan dolgokon, melyekhez nem értesz!

Rudolf trónörökös levelet írt Szögyény-Marich Lászlónak (a későbbi berlini osztrák-magyar nagykövetnek), amelyben közölte vele öngyilkossági szándékát. Ez a levél január 30-áról kelt, tehát közvetlenül az öngyilkosság előtti percekben írhatta a trónörökös.

Azt azonban nem lehet megállapítani, hogy a levél írásakor életben volt-e még Vecsera bárónő?

Eddig szól a bécsi olasz nagykövet első jelentése. A második arról értesítette a miniszterelnököt, hogy Vecsera bárónő január 28-án délután Larisch grófnő társaságában távozott hazulról. A Kohlmarkt-utcában a grófnő betért egy üzletbe s ezt az alkalmat felhasználta a kisasszony a szökésre. Mayerlingbe utazott, ahol a trónörökösrel találkozott. A bárókisasszony magával vitte revolverét, amellyel a kettős öngyilkosságot elkövették a szerelmesek. Amikor az özvegy bárónő, született Baltazzi-leány értesült leánya szökéséről, nyomban fölkereste Krausz Ferenc báró rendőrfőnököt, másnap délelőtt pedig a belügyminisztert, aki megnyugtatta s azt mondta, hogy a trónörökös feltétlenül Bécsben lesz az udvari ebéden s majd beszél vele. Január harmincadikán reggel a Burgba ment az egyre jobban aggódó anya s a királyné előtt megjelent. Erzsébet királyné, aki akkor már tudott az öngyilkosságról, zokogva mondta az özvegynek:

— A mi szegény gyermekeink halottak!

## Hadosztályparancsnokság Debreczenben

### A város fölír a miniszterhez

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén hatalmas tervet vetett fel Kernhoffer József bizottsági tag s ugyancsak igen helyes indítványt tett Fejér Ferenc dr., akiknek fölszólalása nagyjelentőségű akciónak megindítását jelenti. Arról van ugyanis szó, hogy a város már most mindent kövessen el az ujonnan fölláttató honvédhadosztályok egyikének elnyerése és a régi ezred visszaszerzése iránt. A fölszólalásokra Kovács József polgármester válaszolt s e válaszból azt a megnyugtató fölvilágosítást nyerhet mindenki, hogy a polgármester már idejekorán gondoskodott arról s gondolt a most szóba került dolgokra, mert kijelentése szerint, már tett lépéseket e kérdésben.

Elismerés és hála illeti meg a fölszólalókat is, akik ezzel módot adtak az akció megindításához.

Mindkét, sőt a tárgyalások folyamán fölmerült harmadik dolog is igen nagy jelentőséggel bír Debreczenre. Ez a három dolog a honvédhadosztály parancsnokság, a házi ezred visszahelyezése és a honvédkatonai életmezési raktár itt való elhelyezése kihatásaiiban igen nagy fontosságu. Ezt a nagy fontosságot mérlegelte a bizottság, amikor nagy áldozatokra készen határozta el, hogy a katonai laktanyákra vonatkozó tételek fölemelését javasolja a közgyűlésnek.

A jog- és pénzügyi bizottság tárgyalásainak erre vonatkozó részéről tudósításunk a következő:

A tanács a nagykölesön programjában a következőket javasolta:

A város fejlődése szükségessé tette, hogy a Péterfia-utcai honvéd gyalogsági- és a Széchenyi-utca végén levő honvéd lovasági laktanyák kitélepitése iránt a tárgyalások folyamánba tétessenek. A két új laktanya építésére és telekszerzésre a mérnöki hivatala javaslata szerint szükséges 600000 korona.

E tétel tárgyalásánál **Kernhoffer József** kérdést intézett a polgármesterhez, hogy mi igaz abból a hírből, mintha a csendőriskolát Debrecenből elhelyeznék. Egyben azonban fölhívja a tanács figyelmét, hogy a katonai létszám emelésével kapcsolatban és a honvédségi törvény életbeléptetésével új hadosztály-parancsnokságokat létesítenek, amelyek honvédtüzérezredekkel járnak. Szükségesnek tartja, hogy a város tanácsa már most tegyen lépéseket az iránt, hogy egyik honvédhadosztály székhelye Debrecenben legyen.

**Vargha Elemér dr.** tanácsnok kijelenti, hogy ilyen irányban történtek már lépések Debrecen város részéről és **Kovács József** polgármester a város igényét már be is jelentette illetékes helyen. Figyelmezteti azonban a bizottságot, hogy amennyiben a lépéseket tovább megakarják tenni, arról is intézkedni kell már most, hogy *a hadosztálynak megfelelő helyiségről és tüzérségi laktanyák ról gondoskodják a város.*

**Kernhoffer József:** Természetesen.

**Kovács József** polgármester: Szívesen áll rendelkezésre s ad választ a fölvetett kérdésekre. *A hírlapi közlés téves a csendőriskola elhelyezéséről.* A dolog ugyanis úgy áll, hogy a kerületi iskolákat beszüntették s csupán főbb iskolát létesítettek, amelyet tekintettel arra, hogy Nagyvárad megfelelő hellyel rendelkezett és eléggé ügyeskedett, így azt a csendőriskolát oda helyezték. Ekkor az összes kerületi iskolákat megszüntették s oda összpontosították. Azonban ezzel az a baj van, hogy az egész még csak próbaindítvány, hogy az egész terv egy új áramlatban megváltozhat s a régi kerületi iskolákat állítják vissza. Amire annál inkább kilátás van, mert a főbb csendőrtisztek már panaszkodtak is, hogy nem jó ez az iskoláztatás s a régi jobb volt.

*A hadosztályparancsnokságért idejekorán jelentkezett már a város s a fejleményektől függ, hogy megkapja-e.* A mozgalom megindítására a bizottságnak kellene konkrét javaslatot tenni.

**Fejér Ferenc dr.** köszöni a fölvilágosítást, helyesli a polgármester eljárását s csatlakozva **Kernhoffer József** szavaihoz, kéri, hogy konkrét tegye meg a szükséges lépéseket a tanács.

A bizottság végül kimondta, hogy a tanácsot fölkéri: *intézzon sürgős fölterjesztést e tárgyban a honvédelmi miniszterhez,* hogy aktaszertü nyoma is legyen a város törekvésének s hogy ez alapon meginduljanak a tárgyalások s megtudják, mit kér a katonaság.

A tárgyalások további folyamán **Fejér Ferenc dr.** szólalt föl újból s hivatkozással arra, hogy most már számolni kell a nagyobb katonai létszámmal és tekintettel arra, hogy a háziereid visszahelyezésének egyedüli akadály, hogy a Pavillon-laktanya nem elég nagy, indítványozza, hogy a programba egy bizonyos összeget a Pavillon-laktanya kibővítésére is vegyenek föl. A közös hadsereg tisztjei, családja, gyermekei itt föltétlenül bekövetkező magyarosodásában is nagy haszon ez a magyarságra, de pénzügyi okokból a városra is.

**Aczél Géza** főmérnök megjegyzi, hogy a vegyes bizottságban e bővítésről már volt szó, de még pontos kivánságokkal a katonák nem jöttek. Azt hiszi, 3-400000 koronából meg lehet csinálni a bővítést. Fontosnak tartja, hogy *az élelmezési raktár kerüljön Debrecenbe, ami igen nagy jövedelmet és a gazdaközönségnek nagy hasznot jelentene.* Ezek

mellett két fogház is lesz Debrecenben. Mind ezekre milliót meghaladó költség kell azonban.

A bizottság erre kijelentette, hogy áldozattól nem riad vissza s úgy határozott, hogy a hadosztályparancsnokság, a tüzérség, az élelmezési raktár, fogházak és bővítések céljaira a 6000000 koronára javasolta, a bizottság által 5000000 koronára leszállított tételt 8000000 koronára emeli föl s kéri a közgyűléstől ennek elfogadását és akciót indít a föl-sorolt katonai intézmények elnyerése iránt.

## Halálra szánt szerelmesek

### Minden jó, ha a vége jó

Érdekes ügyet tárgyalt tegnap a bécsi esküdtbíró. Szerelmi tragédiának indult az ügy, közben azonban minden jóra fordult és végül az esküdtbíró is felmentő ítéletet hozott. Maga az eset a következő:

**Priller Frigyes** 19 éves technikus négy év óta szerelmes volt a 17 éves **Reinsfeld Auréliába**, egy igen csinos leányba, aki viszonozta az ifjú érzelmeit. A szülők azonban az ifjú fiatalkora miatt nem látták szívesen a szerelmi viszont és a két család szigorúan megtiltotta a fiataloknak, hogy találkozzanak. Ez év május 5-én **Schwechatban** tavaszi mulatság volt, melyen a szerelmesek családjai is megjelentek és a fiatalok igen jól mulattak. Az ugyanakkor megismételt szülői tilalom azonban nagyon elkeserítette őket és elhatározták, hogy közös elhatározással megválnak az élettől. A leány egy nagy konyhakést adott az ifjunak, hogy előbb őt, azután magát kivégezze, az ifjú azonban megmondta a dolgot és szépen hazament. Másnap este ismét találkoztak a szerelmesek: ezúttal az ifjú egy revolvert hozott magával. Éiféltkor a leány kilopozott szülei lakásáról és az ifjával a városi falkolába mentek, ahol az ifjú a leány követelésére revolveréből többször rálőtt a leányra és önmagára, majd a leány által magával hozott konyhakéssel a leányt és önmagát többször mellen szurta, legvégül pedig beugrottak a patakba, de csakhamar kiusztak és saját lábukon elmentek az örszobába, ahol gondoskodtak arról, hogy orvosi ápolás alá vevék őket.

A fiatal ember emberölés miatt a bíróság elé került, ahol azzal védekezett, hogy a leány folyton gúnyasággal illette, amiért nem akarja megölni és a gunvólódás teljesen megtörte akaraterét.

— De hogyan is szánhatta rá magát ilvemire?! — jegyezte meg szemrehányóan az elnök.

— Tetszik tudni, elnök — válaszolt a vádlott óriási derűltség közt — amit **Aurélia** elhatároz, annak meg kell történni.

Ezután a leányt, mint tanut hallgatták ki. Beismerte, hogy ő beszélt rá az ifjút, hogy legyenek öngyilkosok. Ez azért történt, mert a május 5-iki mulatságon **Frigyes** sok sört ivott ugy, hogy beugott és ő — a leány — nagyon szégyelte magát emiatt. Még aznap este meg akart válni az élettől, de **Frigyes** gúnya volt. Ekkor elkeseredésben elhatározta, hogy öngyilkossá lesz; megmérgezi magát. Óriási derűltség közt beszélt el, hogy a villamoscsengőjük telepét leszerelte és mert úgy tudja, hogy az sósavat tartalmaz, hát azzal akart magával végezni.

— S milyen ize volt? Izlett? — kérde az elnök.

— Nem izlett bizony; sós volt.

— Nem marta a torkát?

— Nem!

— Furcsa! De az igaz, hogy nem sósav volt, csupán szalmiákszesz, de mégis!

— Tetszik tudni, én nem éreztem semmit, mert nem is ittam meg!

Mikor a csacsogó leány elbeszélése után elült a derűltség, az elnök megkérdezte, hogy szereti-e még az ifjút.

— Hogyne! — felelte boldogan a leány.

— S aztán hozzá megy feleségül?

— Hogyne!

Következtek a kérdések, a vád- és véd-beszéd és az eredmény az lett, hogy az esküdték nyolc szóval négy ellenében úgy döntöttek, hogy a **Friczi ur** nem bűnös, mire a törvényszék a felmentő verdikt alapján az emberölés vádia alól felmentette az ifjút, aki karonfogva sétált ki a boldog leánynyal és szüleikkel a bíróság épületéből.

## Parasztbecsület

### Két juhász egy nyáj körül

Sok szó esett már országszerte a **Semsey-uradalomról**, melynek hátán több száz zsellérember huzza a robotot s hiába feszíti meg izmait, végzi becsülettel, tisztességgel a szántást, vetést, aratást és állattenyésztést, felszabadulni a szolgál sorból csak nem tud. Ezért olyan dacos, büszke, elégedetlen a balmazujvárosi ember, aki a maga leigázottságában csupán egyre féltékeny: — *a becsületére*. Ebből fakad annak a parasztdrámának a fejlődése is, mely tegnapelőtt három revolverlövessel fejeződött be s egy életerős, fiatal juhászlegényt juttatott a börtönbe. A dráma másik szereplője sértelesen maradt, mert a golyók egyike sem jutott a testébe, ahová szánva volt, hanem részint fennakadt, részint mellette siklott el.

Részletes tudósításunk a következő:

A **Balmazujváros** határában elterülő **Semsey-birtok**nak ezidőszereint **Lichtstein** Soma a bérlője. A több ezer holdas birtokon mezőgazdálkodás mellett erős állattenyésztés is folyik s ennek keretében jelentékeny szerepe jut a juhtenyésztésnek. Így került a birtokra **Ecsedi József** 35 éves, nős számadójuhász s e mellé **Szabó József** 24 éves juhászlegény. Ismeretes már az a felsőbbes viszony, mely a számadójuhász és a bojtárlegény között fennáll s mely nemritkán heves összetűzésre ad okot. Így történt ez most is **Ecsedi József** és **Szabó József** között, akik mintegy hónap óta feszült viszonyban állottak egymással. — Állítólag a számadó le is *gazemberezte* a bojtárt, aki emiatt azzal fenyegette meg, hogy ezért még *megfizet*, ha eljön az alkalom.

Tegnapelőtt mind a ketten **Balmazujvárosra** jöttek, ahol úgy a számadó, mint a bojtár apróbb bevásárlásokat tett. A bojtár többek között egy revolvert is vásárolt, amelybe vagy hat darab szemét is belehelyezett. Így elfszerelve aztán elindult, hogy megkeresse a gazdát, akitől *elégítelt* akart venni a sértésért. Nem találta meg mindjárt, hanem belelt ebbe egy kis idő. Ez alatt tán le is hüülhettek, mert mikor összetalálkoztak, illedelmesen megsüvegelte azt:

— Adj Isten!

— Fogadj Isten!

— Egy kis beszélni valónk van együtt!

— mondja a bojtár.

— Állok elébe! — a számadó, aki kampos nyelű botját alulra fogta. Ha ütni kell, éppen kézben legyen.

— Kend a multkor azt mondta: gazember vagyok?!

— Meglehet!

— Vonja-e kend vissza?!

— Nem vonok én semmit, amire okom szolgált, — mondta a számadó.

A következő percben aztán eldőrdült az újonnan vásárolt hatlövetű revolver, melyből három golyó szaladt ki egymásután az **Ecsedi József** számadójuhász fejének és szívének irá-

nyozva. Szerencsére az új számszám bőlebb volt, mint a gazdája, így az első lövés elszálladt. A második golyó a számadó kalapját ütötte keresztül s csak a harmadik szem furdott a célpontul szolgáló ember dolmányába, de itt is fennakadt, mert a zsiros posztó nem engedte áttörni a megkeményedett szöveten. Így a merénylet nem sikerült s Ecsedi József sértetlenül menekedett meg a leszármolás elől.

Mikor a merénylő látta, hogy egyetlen lövése sem talál s a számadó is lítésre emeli a botját, menekülésre fogta a dolgot s mielőtt a csendőrök kiknek az esetet jelentették, elfoghatták volna, megugrott és nyomtalanul eltűnt. Két napig bujdosott a kukoricásban, ez idő alatt semmiféle táplálékot nem vett magához, tegnap pedig agyonfáradva, elcsigázottan jelentkezett a balmazújvárosi csendőrőrsön. Tejtét beismeri, azzal védekezik, hogy a becsülete védelmére, felhevült állapotban követte el Ecsedi József ellen a merényletet.

Ma reggel beszállították a debreceni kir. ügyészség börtönébe, ahol fogva tartották.

## HIREK

— **Debrecen város közigyelése.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága e hó 18-án — csütörtökön — délután 3 órakor a városháza közigyelési termében rendkívüli közigyelt tart, amelynek tárgyai a következők: 1. Belügyminiszteri leirat a világítási vállalat üzletszabályzatának jóváhagyása tárgyában. 2. Belügyminiszterium Műszaki Osztályának leirata a Törs és Ormai vállalkozóktól még át nem vett négy kut átvétele ügyében. 3. Vallás- és közoktatásügyi miniszteri leirat az állami főreáliskolához tanárok kinevezése tárgyában. 4. Névszerinti szavazás a Schäffer Dávid Hívelves-utca 11. számú, Blattner Kálmán Vörösmarthy-utca 6. számú, Tihanyi József Miklós-utca 23. számú telek megvétele, a Máv. szényszerelő-telep kibővítéséhez szükséges városi földterület eladása, illetve kicserélése, a Kiss József József kir. herceg-utca 24. számú telek megvétele s a városi tulajdont képező Széchenyi-utca 36. számú teleknek a szabályozás folytán visszamaradó részének a Debreceni Dal-egylet részére átengedése felett. 5. Az új nagy kölesön felvételének elhatározása, az előmunkálatok megtételére a városi tanácsnak felhatalmazás adása s ezzel kapcsolatban a nagy kölesön felvételéig szükséges összegek függőkölcsön utján fedezése. 6. Állam-építészeti hivatal megkeresése utkaparóházak céljaira a közigyelés által átengedett földterületek tárgyában. 7. A József kir. herceg szanatórium elhelyezése, építése stb. ügyében kötendő szerződés. 8. Böszörményi Imre és nejével a Meszena-utca 9. számú házastelek megszerzése tárgyában létrejött egyezség jóváhagyása. 9. A vágóhídi bővítési munkákra újabb hitel engedélyezése. 10. Jelentés egy fegyelmi ügy befejezéséről. 11. Az esküdtképes egyének 1913. évi alaprajstromának összeállítására, illetőleg az esküdtek kiválasztására alakítandó bizottságba a törvényhatósági bizottság által kiküldendő négy bizalmi férfi megválasztása. 12. Munkásház-építő közhasznú r.-t. kérvényes terület haszonbérbeadása tárgyában. 13. Rác Mihály városi irnok kérvényes részére személyi pótlék megállapítása iránt. 14. Grünberger Sándor felebbezése. 15. Alföldi Téglá és Agvagipar r.-t. felebbezése. 16. Nyugdíjazási ügyek. 17. Szabadság iránti kérvények.

— **Hajdudorog város.** A magyar püspökség létesítését Hajdudorogon nagy örömmel fogadták s most mozgalom indult meg, hogy a nagyközség rendezett tanácsú várossá alakuljon át.

— **Bizalom a kormányban.** Zilahról jelentik: Szilágyvármegye közigyelése ma 101 szavazattal 86 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

— **Teljes tanácsülés.** A közigyelési tárgysorozatba fölvetett ügyek megbeszélésére és előkészítésére holnap szombat délelőtt tartja meg a tanács teljes ülését.

— **A VII. hadtest parancsnokának távoztása.** Temesvárról táviratozzák: Seefranz Antal tábornok, hadtestparancsnok családjával együtt ma reggel távozott el Temesvárról. Dacára annak, hogy a hadtestparancsnok teljes csöndben óhajtott eltávozni, a 61. gyalogezred zenekara tegnap este szerenádott adott. Az állomáson a szokásos bucsú elmaradt s az elutazásnál csupán hadsegédek és a vezérkar főnöke jelenek meg. A hadtestparancsnok egyelőre szabadságra megy, amint az a hadtestparancsnoksági irodából ma kiadott parancsból kitűnik, amely szerint Seefranz Antal hadtestparancsnok, tábornok családjával együtt tízennégy napi szabadságra a krajnai Veldebe megy fűdülés céljából s távolléte alatt hivatalos teendőit báró Rhemen Adolf altábornagy látja el. Seefranz felmentése eddig még nem történt meg s a döntés ezen a héten várható. Seefranz lemondását úgy a katonai, mint a polgári hatóságok mélyen sajnálják.

— **A vízvezeték építése.** A vízvezeték bizottság szerdán délelőtt tart ülést, amelyen a munka előhaladásáról s a folyó ügyekről tesz jelentést az építés vezetőség.

— **Sáros megye a választói reformról.** Eperiesről jelentik: Sáros megye törvényhatósági bizottsága legutóbbi ülésén Budapest főváros és Kis-Küküllő vármegye átirata kapcsán az általános, egyenlős és titkos választói megalkotása tárgyában kimondta, hogy általánosságban hozzájárul Kis-Küküllő vármegye feliratában kifejtett iránelvekhez. A nagy reform részleteiben azonban nem kíván bocsátkozni és megalkotásánál különösen két vezéreszmét ajánl: 1. A választóiognak demokratikus szellemben való kiterjesztését, szükségesnek tartja ugyan, mégis oly módon, hogy a választóiognak lehetőleg politikailag érett elemek részesüljenek; 2. a nemzetiségek jogainak tiszteletben tartása mellett a reform úgy valósítható meg, hogy a magyarság szupremáciája kétséskívül megőrvessék. Erről a határozatból feliratban a képviselőházat, Kis-Küküllő vármegvét pedig jegyzőkönyvi kivonatan értesítik.

— **Megölt aviatikus.** Párizsból táviratozzák: Latham Róbertet, a híres aviatikus, aki most Afrikában, a Kongó vidéken vadászott, egy vad bivaly felöklelte és megölte.

— **Az adóvégrehajtások szünetelése.** A belügyminiszter egy legutóbb érkezett leiratában elrendelte, hogy a mezőgazdasági munkálkodó foglalkozó adózók nátrálekos adóira iránt indított végrehajtási eljárás az aratás utáni szüneteljen. A gazdasági közönség éppen ebben az időben szenved a legnagyobb pénzügyi szükségben és most vannak a legtöbb kiadásai. Jogos és méltányos tehát, ha felesleges zaklatástól megkímélik őket. A városok lakosaira ez az intézkedés nem vonatkozik.

— **Építkezési ügyek.** A város építkezési bizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen építkezési ügyeket intéztek el.

— **Négy darab ezrestankó elveszett.** Szomorú veszteség érte ma délelőtt Hevesi Gyula szénanagykereskedőt. Több helyen befizetéseket eszközölt s mikor este üzleti kiadásait összeszámálta, meglehetősen tapasztalta, hogy négy darab ezres bankjegye hiányzik. A bankjegyek a befizetésekor százkoronásokban voltak betéve s valószínű, hogy akkor eshettek ki, amikor az apróbb bankjegyek közül fizetett. Megfordult az Osztrák-Magyar banknál, a Debreceni banknál, az Általános Forgalmi Banknál, a Debreceni Hitelbanknál és a fővárosi chekbejelentésnél. Kéri a becsületes megkeresést, hogy juttassa vissza kezéhez és 10% jutalomban fog részesülni.

— **Debreceni urinó balesete Iglón.** Iglóról táviratozzák: Az Igló—Merény közt közlekedő postaautomobil néhány nap előtt balesetet érte, amelynél egy debreceni urinó súlyosan megsebesült. Ugyanis, amint az automobil egy emelkedésen át akart haladni, ép a feluton a gépkocsi bal hátsó kerekén lévő hajtólánc elszakadt s mivel a vezető sem a kéz, sem a lábfekezéssel a gépet megfékezni nem tudta, az automobil nagy súlvánál fogva visszafelé csuszott. Az országut és fürdőut keresztezésénél azonban egy hatalmas ierenvefához ütközött oly erővel, hogy az autó bal hátsó fele teljesen összetört. Ez volt az utasok szerencséje, mert így a felborulástól megszabadultak. Tízennégyen ültek a vezetővel együtt a gépkocsiban, nagyrészt feketehegyi fürdővendégek, kik kirándulásaikról tértek haza. A heves rázkódtatásban csak Koszorus Kálmán debreceni fürdővendég sebesült meg, aki már vagy két hete Feketehegyen nyaral. Bal lábaszárán a bokazület felett csonttörést szenvedett, melyből az orvos véleménye szerint csak két hónapon belül fog felépülni.

— **Sofitör tanfolyam és iskola Budapest.** A gépiármű vezetőket kiképző tanfolyamot és iskolát alapított a belügyminiszterium s azt egyelőre a Százados-utca 14. sz. a. rendezte be. A gépiármű vezetőket előkészítő tanfolyam július hó 29-én veszi kezdetét és tart szeptember 15-ig. Jelentkezhetni lehet július 20-ig nevezett tanfolyam gondnoki hivatalában este 5—7 óra között, vidékről levélben is. Beíratási díj 20 kor., tandíj 200 kor., vizsgadíj 20 kor. és azoknak, akik a fémipari szakban vagy szerelésben járatanok, műhely előkészítő díja 50 korona. A beíratási és tandíj a folyamodvány benyújtása előtt a gondnoktól nyert postatakarékpénztári lappal fizetendő. Az érdeklődőknek levélbeli megkeresésére „Tájékoztatót” küld a gondnoki iroda. Esetleges felvilágosításokat ad a debreceni kereskedelmi és iparkamara.

— **Elvesztett váltó.** Prelovskv Antal Zöldfa-utca 13. számú lakos bejelentette a rendőrségnek, hogy egy általa aláírt 600 korona értékű váltója, mely a Haidumegyeri Népbank borítékjába volt helyezve, elvesztett. Kéri annak kinyomozását, nehogy valaki jogtalanul értékesíthesse.

— **Életunt hivatalnok.** Szatmárról jelentik: Koós Zsigmond, a Szatmári Fakekedelmi Részvénytársaság hivatalnoka hétfőn reggel halántékon lötte magát. Koóst súlyos sérülésével a mentők a közpórházba szállították. Életben maradásához kevés a remény. Koós állítólag azért követte el az öngyilkosságot, mert megunta az életet.

— **Tulzsuított iskolák.** Miskolcraól jelentik: Borsod vármegye közigazgatási bizottságának ülésén Hidvégi Benő tanfelügyelő rendes havi jelentésben szomorú körülményekre hívta fel a bizottság figyelmét. A jelentés szerint a közeli Ujhuta község iskolájában 210 tanuló egyetlen teremben tanul és valamennyit egyetlen tanító tanítja, akik mellett még kántor is, ki-kijár a szomszéd községekbe és alig ér rá a gyermekekkel történő. A tanfelügyelő már tíz éve sürgeti ez állapotok orvoslását a pénzügyminiszteriumnál, mely kegyura az iskolának, de hiába. A közigazgatási bizottság megsürgeti az ügyet.

— **Szülogyilkos fiu.** Belgrádból táviratozzák: Miletics György bölcészettan hallgató mult éjféli öreg szüleit vadállati módon meggyilkolta. A cselédeleány fölielentésére rendőrök jöttek a házba, ott Miletics rájuk lőtt s egy tisztet súlyosan megsebesített. Mileticset csak elkeveredett harc után tudták letartóztatni. Bevallotta, hogy azért gyilkolta meg szüleit, mert nem akart tovább az örökségre várni.



tőleg, hogy találkozásunk után néhány hétre Mordaunt megnyerte az én kedves nővérem szívét és Gabrielle nekem tett fogadalmat, hogy csak a halál választhatja el tőlem.

Ehez a kettős kötelékhez, ami a Heatherstone-családdal ez időtől kezdve bennünket összekötött, csak azért nyultam ilyen futólag, mert nem óhajtom, hogy ez a történet holmi romantikus mesévé degenerálódjék, vagy hogy kiejtsm kezemből az elbszélés fonálát a tények felsorolása közben. Ezek a tények pedig csakis Heatherstone tábornokkal vannak összefüggésben és csak némileg érintik az én személyes ügyeimet.

Elég, ha annyit mondom, hogy a találkozásaink a mi házuknál mind gyakoriabbak lettek és a barátaink néha egész napot is eltölthettek nálunk, amikor néha valami fontos ügy az öreg tábornokot Wigtownba szólította, vagy ha elmérgesedett csuza a szobájához kötötte.

Ami a mi öreg édesapánkat illeti, mindig szívesen üdvözölt bennünket kedves tréfáival és apró keleti versikékkal tette emelkedetté az ilyen összejöveteleket, mert mi nem titkolózunk előtte és ő úgy tekintett mindnyájunkat, mint saját gyermekeit.

A mi édesapánk volt a világ legkedvesebb embere.

Voltak viszont esetek, amikor hetek is elmultak, hogy nem láthattuk egymást, amikor nem mutatkozhatott se Gabrielle, se Mordaunt.

(Folyt. köv.)

## Hentesüzlet eladás.

Nyiregyházán elektromos hajtó-erőre berendezett

## export hentesüzlet,

jó forgalmu vendéglővel és házzal haláleset miatt eladó.

Évente 1200 darab nehéz sertés vágás, 1200 mázsa szalonna kivitel.

Felvilágosítást ad **Özvegy H. Bolczár Lajosné, Nyiregyházán.**

Kitüntetve a Bécsi, Párizsi és Londoni kiállításokban arany éremmel és oklevéllel.



**Király-Balzsam!**  
Minden nemény esetében meggyőző eredményben gyakorlatban látható csodáknál is már egyszeri használatánál a fájdalommal teljesen megszünteti.  
Fog- és fejfájást 5 perces alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes kismennyiség utalással. Kapható a kiskereskedő és kőszítő

**GRÓSZ NAGY FERENCZ**  
gyógyszertárban Kossuth-utca 8. sz. szomsz. mellett.

## Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Eponge  
:-: kelmék, Napernyők :-:

**Óriási választékban!**

Tiszta agyagból készült szép piros

## Cserép, fali téglák

és legszebb nyaralóházati és

## kémény-tégla

csak a

## Karczagi agyagipárnál

Karczagon szereshető be.

Gyomorgörcs, kólika, fevagyta-  
ság és általában gyomorbetegsé-  
geknél a legkitűnőbb háziszer a

**Hollandi**

## Gyomorcseppek

Egy üveg ára 10 fillér.

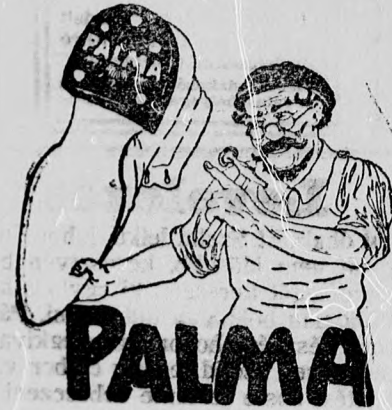
Kapható

## Mihalovits Jenő

gyógyszertárban Debreczenben.

## A mesterdalnok . . . .

Cipőm szép és tökéletes,  
Benne járni élvezetes,  
Mert ha cipőt szegzek, varrok,  
Rajt' van



## kaucsuk sarok.

## Dombornyomásu

levélpapírok, névjegyek,  
címkék, levélzáró-pecsétek  
és díszes borítópapírok stb.

finom kivitelben kaphatók

**Hoffmann és Kronovitz**  
könyvnyomdájában  
Debreczen, Piacz-utca 49.

Minták nagy választékban rendelkezésre állanak.

## Vigyáz! Réklime festet kirakat. Vigyáz!

Eljutányos árban akar vásárolni most a kedvező alkalom, mert most módomban van, hogy igen jutányos árban árulhassak.

1 mtr. gyapju delén kesz szin is	96 fill.	1 " lüszter minden szin	30 "
1 " toll csipke kelmék	94 "	1 " selyem ujdonság	90 "
1 " grenadin sima finér is	72 "	1 " csipke függöny	36 "
1 " mosó delén egész ujnanták	34 "	1 drb. fekete gloth alsó	2.06 "
1 " zefir bluzra és ingre	31 "	1 " finom ernyő	1.90 "

diszek, csipkék, szallagok, ruha szövetek, vásznak, sifonok, mars-  
dékok, rövid árak, ágygarnitúrák, szőnyegek, paplanok mind igen  
jutányos árban.

## ifj. Melnár Lukács

Kossuth és Batthyányi-utca sarok, a színházzal szemben.

A t. vevőközönséggel tudatom, hogy az üzlet többszörösen nagyobb-  
bitva lesz s több új cikk lesz bevezetve ami eddig raktáron nem volt.

## Uj üzlet: Uj üzlet:

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy  
Mihály-utca 1. sz. alatt új fióküzletet nyitottunk.

Midőn ezt szives tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbí-  
zásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivitelbe.

Nagybecsű hártogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

## HRABEGZY Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruha- festő Részvénytársaság.

Főüzlet és gyár: Széchenyi-utca 4. sz. Telefon 323.  
Fióküzletek: Csapó-u. 30. — Telefon 638.  
Batvan-u. 11. — Telefon 578.  
Mészáros-u. 1. — Telefon 11-48.  
Felszövő telep: Piacz-u. 22. Glück Ede di-  
vatáruháza. — Telefon 602.

## APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők  
Vidéki tudakozásnál tessék választékosan csatolni.

## Levelezés.

Nősülni óhajtok! Szelid lelkű, jobbmódu, magammal nem idősebb, keresztvén hajadon ösmeretségét keresem, ki egy kis hivatalnok oldalán boldogan tudna élni. Pár 1000 korona készpénz hozomány megkivántatik. 35 éves, ref. szolid legény ember vagyok. Értesítést poste restante debreczeni főpostára kérem „Rokon lelkek” jelígyére. s e lapban mindenkor jelezni kérem.

Férjhez mennék igen csinos 19 éves dán hölgy 50.000 korona hozománnyal, később még 200.000 korona örökség. Fiatal amerikai kisasszony 120.000 dollár készpénzhozománnyal és még sok száz vagyonos hölgy 5—500.000 korona hozománnyal. Urak, ha vagyontalanok is, de komoly szándékuak, forduljanak díjtalan felvilágosításért e címre: *Fides, Berlin 18.*

## Betöltendő.

Nyomdai tanulónak két középiskolát végzett fiú felvétetik a kiadóhivatalban.

## Adás-vétel.

Önt is érdekel! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Templiner Arthur, Hatvan-u. 17.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre, Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközözzön. Tisztelettel: Kaiser Salamon, Telefon 685.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szives partfogást kérek. **Elain Izsó, Csapó-u. 18.**

Szűz termelők figyelmébe! Rézgálic, Kénpor, rézkénpor, bordópor, tabla és juttatónal előnyös árban kapható Deutsch Lejos fő üzletében, Piac-utca 38. Fiók üzlet Piac-utca 72.

Pult 8—9 méter hosszú, megvételre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Booskaykerti fajberok hordószámra, valamint törköly és aprópálinka nagymennyiségben eladó Poroszlay László termelőnél, Debreczen, Hunyady-utca 3. sz. Értekezhetni eladóval az Alföldi takarékpénztárnál.

Egy kiló kóser tejes borjúhús 1 K 60 fillér Pásti-utca 6. Glück.

## Lakás.

Új szálloda. Merkur szállodám Hatvan-utca 61. sz. a melyet újonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával rendeztem és modern hávőházamat megnyitottam. Hozzával szép szobák kaphatók. Szives partfogásba ajánlom. Üzletvezető vagy bérlet, egészben vagy részben is kerestetik. Emerich Arnold.

Egy három szoba és mellékhelyiségekből álló ház 800—1000 korona évi törlesztéssel megvételre kerestetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába »Tisztviselő« címre teendők.

Egy nagyszobás modern lakás fürdőszobával augusztus 1-re kiadó. Cím a kiadóban.

## Mint napsugárban

a rózsák, úgy fognak ragyogni a fehérneműk az istben, ha félórahosszat főzzük őket a

**Persil**

Modern mosószerrel!

Valító fehér ruhák!

Dörzsölés nélkül!

Kefe használata nélkül!

„PERSIL” dacára meglepő hatásának, sem kőt, sem semmiféle kártékony anyagot nem tartalmaz, s erre nézve teljes szavatosság vállalatik.

Gyár: Voith Gottlieb, Wien, III/1.

:- Mindenütt kapható! :-

Zománc,  
öntött,  
préselt és  
festett

## felirati táblák

bármilyen nagyságban, ajtó- és kulcsszámok, fiók címkék, zománcbetűk és számok, jelzőtáblák, öntött ajtószámok, öntött kulcsszámok, ajtó táblák 4—5 koronáért, házzsám táblák olcsón megrendelhetők

Hoffmann és Kronovitz  
könyvnyomdájában

Debreczen, Piacz-utca 49.

Mintak megtekinthetők.  
Költségvetés díjmentesen.

Simonffy- utca 55.	<b>Ruhafestő.</b>	Széchenyi- utca 6.
GÖZTISZTÍTÓ.	<b>Wacha Róbert</b> Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	<b>Vegy-tisztító.</b>	Verbőczy- utca 14.

## Eladó állványpalló.

Mintegy 1200 darab felsőmagyarországi eredetű, egyszer használt

**palló**

különböző hosszban 1 $\frac{1}{2}$  és 2' vastagságban, egészben eladó. Ara köbméterenként 32 korona. Helyben megtekinthető. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Idény előrehaladottsága miatt

leszállított olcsó árak.

**Halmágyinál**

DEBRECZEN, Piacz-utca, a főpostával szemben.

Lüszterköpenyek, Uti felöltők, Selyempaletók,  
:- Aljak, Bluzok, Pongyolák és Ruhák :-

Costümök minden árban.